

Stichting Samen Kerk In Nederland (SKIN)

Jaarverslag 2021

Inhoud

Voorwoord	3
1. Algemene informatie en financiën	4
2. Toerusting	5
3. Helpdesk	8
4. Regionalisering	10
5. Belangenbehartiging	12
6. SKIN en Museum Catharijneconvent	14
Bijlagen	16

Voorwoord

Met veel genoegen presenteer ik u hierbij het jaarverslag van Samen Kerk in Nederland over het jaar 2021! Het werk van SKIN in 2021 bestond uit de voortzetting van de speerpunten uit eerdere jaren: toerusting, helpdesk, regionalisering en belangenbehartiging. In totaal heeft SKIN zo 269 mensen bereikt met onze individuele hulpverlening en gezamenlijke activiteiten. Deze mensen zijn afkomstig vanuit 139 internationale kerken en 51 andere organisaties. Een hoogtepunt was toch wel het online Verkiezingsdebat in samenwerking met SKIN-Rotterdam en de EO, waar zo'n 4.400 mensen naar hebben gekeken.

Eind 2021 heeft SKIN een tevredenheidsonderzoek gedaan onder onze achterban. Hierin vroegen we o.a. hoe heeft men het contact met SKIN ervaren, wat we goed doen en wat beter kan. Gemiddeld kreeg SKIN een 8,2 van de respondenten. Uit het onderzoek bleek dat de internationale kerken vooral waarderen dat SKIN de internationale en migrantenkerken meer zichtbaar maakt in de samenleving. Daarnaast gaf men aan dat ze het fijn vonden om via SKIN nieuwe dingen te leren, hun netwerk te vergroten, en zich verbonden te voelen met een bredere beweging vanuit de internationale kerken. Respondenten verlangden vooral nog naar meer impact op de samenleving.

Dit is bemoedigende input om met frisse inspiratie het nieuwe jaar 2022 in te gaan!

Rest ons nog iedereen te danken die het afgelopen jaar heeft bijgedragen aan de missie van SKIN, te weten het ondersteunen van de internationale en migrantenkerken in hun kerk-zijn in Nederland. Ook in 2022 zullen we ons hiervoor blijven inzetten, door middel van toerusting, regionalisering, de helpdesk en belangenbehartiging. Dank voor het vertrouwen, dank voor uw steun door het schenken van uw tijd, kennis, netwerk of financiën.

Gods rijkelijke zegen toegewenst,

Rhoinde Mijnaals-Doth, Voorzitter SKIN

De Bijbel verbindt kerken en gelovigen, dwars door alle verschillen en tradities heen. Dat was ook te ervaren op woensdag 13 oktober 2021 in de Grote Kerk te Den Haag, waar het eerste exemplaar van de Nederlandse Bijbelvertaling 2021 (NBV21), overhandigd werd aan de Koning. Daarna ontvingen twaalf vertegenwoordigers van kerken en Christelijke organisaties, waaronder de voorzitter van SKIN, de NBV21. Foto: NBG, Willem-Jan de Bruin.

Dit jaarverslag en jaarrekening zijn op de bestuursvergadering van 18 juni 2022 behandeld en unaniem aangenomen.

Amersfoort, 30 juni 2022

1. Algemene informatie en financiën

Gegevens rechtspersoon

Op 6 augustus 1997 is Vereniging Samen Kerk in Nederland opgericht en op 17 december 2019 omgezet in een stichting, Stichting Samen Kerk in Nederland (SKIN).

De stichting is gevestigd in Amersfoort aan de Koningin Wilhelminalaan 3, 3818 HN en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 405390598 als religieuze organisatie (SBI - code: 94911). Het RSIN-nummer is: 806793910.

SKIN is erkend als ANBI. De bijbehorende gegevens staan, evenals het huidige beleidsplan en het privacy reglement op de website van SKIN: www.skinkerken.nl.

De Stichting SKIN heeft ten doel migranten- en internationale christelijke geloofsgemeenschappen en hun leden in Nederland:

- te ondersteunen en in brede zin hun belangen te behartigen, zodat zij ten volle kerk kunnen zijn en hun geloof kunnen belijden in hun eigen cultuur en taal;
- te helpen op de weg naar een actief burgerschap en een volwaardige participatie in de Nederlandse samenleving.

Bestuurssamenstelling, stafleden en vrijwilligers

Het bestuur van de Stichting bestaat uit:

Mevrouw ds. Rhoïnde H. C. Mijns – Doth, voorzitter

Mevrouw Eunice M. A. Anita – Offerman MSc RA, secretaris

De heer Jan H. Scholten, penningmeester

De heer pastor Elias K. Agyemang, lid

Mevrouw mr. Grace (S. L.) Goei, lid

De heer pastor Tecleab Habte, lid

De heer drs. Hedwig A. C. Komproe, lid

Het bestuur werd in haar werk bijgestaan door adviseurs Paul Thé en Sjaak van 't Kruis.

Staf: in 2021 is het bestaande team – coordinatoren Madelon Grant en Anmar Hayali - uitgebreid met drie parttime medewerkers: Samany Bruynder-Sedney (medewerker helpdesk), Marjolein Hekman (medewerker toerusting) en Gaetan Mbwete (adviseur huisvesting). In totaal bestond het team uit 2,8 fte. Vaste vrijwilligers waren Cinta Haryati en Joshi van Veen. In 2021 heeft Apollo Makara als vrijwilliger meegewerkt aan het overzicht van theologie-opleidingen (zie hoofdstuk 2).

Financiën

Omdat de fondsenwerving voorspoedig verliep, was SKIN in 2021 in staat drie nieuwe (parttime) medewerkers aan te trekken om het team te versterken. Daaruit blijkt een groot vertrouwen in de nieuw ingezette richting die we zijn ingeslagen sinds we stichting zijn geworden in 2020. Het werk van SKIN wordt mede mogelijk gemaakt dankzij de bijdragen van donateurs en fondsen. In 2021 hebben o.a. Kerk in Actie, Stichting Rotterdam, Maatschappij van Welstand, Fonds Kerk en Wereld, Ds. J. van Dijk Stichting, Van den Brink Houtmanstichting en de Corine Stichting bijgedragen aan ons werk. Ook andere fondsen en particulieren droegen financieel bij. Onze hartelijke dank voor deze samenwerking!

Zoals statutair is vastgelegd, ontvangen bestuursleden geen vergoeding voor hun werk ten behoeve van SKIN. Alleen reis- en verblijfkosten en andere noodzakelijk gemaakte kosten mogen zij declareren. De personeelskosten voor de staf en de vergoeding die de vrijwilligers ontvangen voor hun bijdrage zijn verwerkt in de jaarrekening.

2021 in cijfers

In 2021 hebben 163 mensen deelgenomen vanuit 106 organisaties (103 internationale kerken en 3 aanverwante organisaties) aan de groepsactiviteiten van SKIN deelgenomen. Dit betreft bijvoorbeeld de SKIN cursussen en regionale bijeenkomsten.

Bij de SKIN Helpdesk zijn in 2021 183 individuele hulpvragen binnengekomen vanuit 71 internationale kerken en 49 andere organisaties.

In totaal heeft SKIN zo 269 mensen bereikt met onze individuele hulpverlening en gezamenlijke activiteiten. Deze mensen zijn afkomstig vanuit 139 internationale kerken en 51 andere organisaties.

Tot slot hebben zich in 2021 vier kerken bij SKIN aangesloten, in totaal bestaande uit 29 lokale kerkgemeentes. Het totale aantal kerkgemeentes dat bij SKIN is aangesloten komt daarmee op 179 te staan.

Het totale bereik is uiteraard veel groter, aangezien SKIN ook contacten heeft met kerken en organisaties die niet leiden tot een hulpvraag of deelname aan één van onze activiteiten. Dit bredere netwerk werd bijvoorbeeld zichtbaar bij het SKIN Verkiezingsdebat op 1 maart 2021, waar meer dan 4.400 mensen naar hebben gekeken. Op deze en andere manieren laat SKIN de stem van de internationale kerken horen in de bredere samenleving.

2. Toerusting

Nieuwe medewerker

Per 1 juni 2021 is Marjolein Hekman gestart als parttime medewerker toerusting bij SKIN. In 2020 heeft zij haar theologie-opleiding afgerond, en daarna heeft ze een aantal maanden onderzoek gedaan in Amsterdam Zuidoost naar een diaconaal maaltijdproject van verschillende kerken. Bij SKIN houdt Marjolein zich bezig met diverse toerustingsactiviteiten: een combinatie van beleidsmatig, inhoudelijk en organisatorisch werk. Ze organiseerde in 2021 de SKIN cursussen, verzorgde de publicatie van het overzicht van theologie-opleidingen op de SKIN Kennisbank, en dacht beleidsmatig mee over de doorontwikkeling van het toerustingsaanbod van SKIN.

SKIN cursussen 2021

In juni organiseerde SKIN een cursus Schrijven & Media. Deze cursus was gericht op mensen vanuit de internationale kerken die graag hun visie en mening willen delen met de wereld. Dat kan op verschillende manieren: via de media, in de krant, online, of door een boek uit te geven. Deze cursus behandelde in vier avonden vragen als: hoe publiceert ik een boek? Hoe schrijf ik een opinie en een column? Hoe schrijf ik een blog? Hoe sta ik de media te woord? Samenwerkingspartners in deze cursus waren Highly Favored Publishing, het Nederlands Dagblad, het Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap, en Berneditha Rijssel-Omusuo.

In het najaar organiseerde SKIN een cursus huisvesting. Bij veel internationale kerken leven vragen rondom huisvesting: hoe komen we aan een geschikte ruimte om te huren of te kopen voor de zondagse vieringen en/of doordeweekse activiteiten? Wat is eigenlijk een geschikte ruimte voor onze gemeente? Welke praktische zaken komen er kijken bij het kopen of huren van een gebouw en welke

stappen moeten we zetten om dit op te pakken? Deze cursus van vier avonden werd verzorgd door SKIN medewerker Gaetan Mbwete, deels in samenwerking met Harm van Schie van SKIN-Rotterdam. De cursus werd goed bezocht, door 28 deelnemers uit 22 kerken, en werd gewaardeerd met het cijfer 8,4 gemiddeld.

De derde cursus die SKIN organiseerde, was een cursus over kinderen & jeugd. Veel internationale kerken zijn actief in het kinder- en jeugdwerk. In deze cursus gingen we in vier avonden in gesprek over vragen waar de meeste kerken mee te maken krijgen. Hoe kun je Bijbellezen met kinderen? Hoe ga je om met verschillen tussen generaties? Welke randvoorwaarden zijn noodzakelijk om een geslaagde activiteit te organiseren? Hoe kun je het gesprek aangaan met jongeren, in hun belevingswereld komen? En wat kun je voor jongeren betekenen met wie het niet goed gaat? Deze cursus werd mede verzorgd door het Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap, Chris en Voorkom en Godwin Arhin. In totaal deden 33 deelnemers uit 17 kerken mee, en zij waardeerden de cursus met een 8,1 gemiddeld.

SKIN organiseerde al deze activiteiten via zoom, zodat mensen uit het hele land gemakkelijk konden meedoen.

CURSUS HUISVESTING VOOR KERKEN

SKIN
SAMEN KIEZEN IN NEDERLAND
WWW.SKINKERKEN.NL

HE" ZAL EEN ONLINE (ZOOM) CURSUS ZIJN OM KERKEN TOE TE RUSTEN IN HET VINDEN VAN EEN GESCHIKT GEBOUW. IN TOTAAL 4 AVONDEN MET THEMA'S ALS: VISIE EN GEBOUW, FINANCIERING, SOORTEN VASTGOED EN ONDERHOUD VASTGOED

WILT U MEE? MEE? MELDT U AAN VIA [MARJOLEIN@SKINKERKEN.NL](mailto:marjolein@skinkerken.nl)

SCHEMA

CURSUSDAGEN:
20 SEP, 27 SEP
4 OKT, 11 OKT

TIJDEN:
VAN 20:00 TOT 22:00 UUR.

GAETAN MBWETE
TUSSEN TWEESAM ADVISEUR
VASTGOED EXPERT

zoom

SKIN
SAMEN KIEZEN IN NEDERLAND

Cursus Jeugd

Meld je aan en stuur een e-mail naar marjolein@skinkerken.nl

Taboes! **Bijbel lezen?** **Jeugdzorg!**

Vanaf 1 november 2021
4 maandagavonden Via ZOOM

SKIN CURSUS SCHRIJVEN & MEDIA.

Deze cursus is bestemd voor mensen die graag hun visie en mening willen delen met de wereld. Dat kan op verschillende manieren: via de media, in de krant, online, of door een boek uit te geven.

In deze cursus zullen we in vier avonden ingaan op deze vragen:

- Hoe publiceer ik een boek? (8 juni)
- Hoe schrijf ik een opinie en een column? (15 juni)
- Hoe schrijf ik een blog (22 juni)
- Hoe sta ik de media te woord? (29 juni)

De cursus wordt gegeven door ervaren professionals, via zoom, van 19:30-21:30. Meer informatie en aanmelden kan uiterlijk 1 juni via info@skinkerken.nl of 06 33788164.

Losse activiteiten

In maart organiseerde SKIN twee (online) intervisie-avonden over het opstellen van de jaarrekening. De workshops stonden onder leiding van Eunice Anita-Offerman, bestuurslid van SKIN en registeraccountant. De avonden werden bezocht door zo'n vijftien deelnemers, overwegend penningmeesters van de kerken.

Op 1 juli 2021 werd de nieuwe Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR) ingevoerd. Veel internationale kerken zijn als stichting ingeschreven en moeten dus ook aan deze regels voldoen. SKIN organiseerde daarom in samenwerking met Netwerk DAK een online voorlichting over de WBTR, zodat de kerken geïnformeerd werden over de gevolgen van deze nieuwe wet voor hun organisatie.

Onderzoek theologie-opleidingen

Voor voorgangers en kerkleiders vanuit de internationale kerken die op zoek zijn naar opleidingsmogelijkheden, is het niet altijd makkelijk wegwijs te worden uit het aanbod aan Nederlandse opleidingsinstellingen. Daarom heeft SKIN gewerkt aan een overzicht, waarin makkelijker te zien is wat het aanbod is en wat de onderlinge verschillen zijn. In het najaar is dit overzicht gepubliceerd op de website van SKIN, als onderdeel van de Kennisbank.

Daarnaast is begonnen aan een onderzoek naar de motivatie-redenen voor leiders en voorgangers vanuit de internationale kerken om een theologie-opleiding te gaan volgen. Uit eerder onderzoek is gebleken tegen welke barrières zij kunnen oplopen die hen weerhouden om een opleiding te kunnen volgen. Met dit vervolgonderzoek hoopt SKIN beter zicht te krijgen op welke factoren een positieve stimulans kunnen zijn. De uitkomsten van dit onderzoek worden in 2022 verwacht.

Center for Theology of Migration (VU Amsterdam)

De Vrije Universiteit Amsterdam en SKIN zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het Center for Theology of Migration, de postacademische ambtsopleiding tot migrantenpastor en kerkleider. Deze opleiding, onder leiding van dr. Samuel Lee, heeft in de zomer het academische jaar 2020-2021 afgerond.

In september begon een nieuwe lichting studenten colleges te volgen op de campus, wat een genot was na een volledig jaar met digitale lessen. Dit jaar had CThM een bijzonder diverse klas, met elk van de 7 medestudenten afkomstig uit een ander land: 2 uit West-Afrika, 1 uit Centraal-Afrika, 1 uit Oost-Afrika, 2 uit Azië en 1 uit Latijns-Amerika. Dit zorgde voor een rijke uitwisseling van inzichten en perspectieven in onderwerpen zoals leiderschapsmodellen, contextuele theologie en visies op de Heilige Geest.

Onderzoeker aan het CThM, dr. Danielle Philips-Koning, nam deel aan een mentaal gezondheidsprogramma dat ontwikkeld is voor christelijke migranten. Er zal een artikel geschreven worden over de bijzondere rol die een dergelijk programma kan vervullen voor het welzijn van christenmigranten naast 'reguliere' kerkelijke programma's en 'reguliere' geestelijke gezondheidszorg. In september werd een succesvolle expertmeeting georganiseerd door de 'HUB mentaal welzijn voor christenmigranten'. Het onderwerp was "Stigma en geestelijke gezondheid in migrantengemeenschappen". De presentaties werden gevolgd door een verhelderende uitwisseling tussen professionals uit de geestelijke gezondheidszorg, predikanten en andere belangstellenden met diverse culturele achtergronden. Voor meer informatie zie www.cthm.info.

3. Helpdesk

Uitbreiding SKIN Helpdesk

Bij de SKIN Helpdesk kunnen internationale kerken terecht met al hun vragen. Deze helpdesk werkt als een soort adviseur en wegwijzer. Want het is soms best moeilijk om als kerk de juiste informatie te vinden. De SKIN Helpdesk is ook beschikbaar voor andere mensen of organisaties die niet vanuit de internationale kerken komen. Mensen of organisaties die meer willen weten over internationale kerken of op zoek zijn naar een kerk of een persoon vanuit een specifieke achtergrond of met specifieke expertise, kloppen ook regelmatig bij ons aan. Zo vervolgt SKIN steeds meer de functie van een kennis- en expertisecentrum op het gebied van internationale kerken.

In 2021 zijn bij de Helpdesk 183 individuele hulpvragen binnengekomen vanuit 120 organisaties (71 internationale kerken en 49 andere organisaties). Ten opzichte van 2020 is dat een toename van zo'n 250%. Dit was te danken aan de versterking van ons team met twee nieuwe medewerkers, Samany Bruynder-Sedney en Gaetan Mbwete, en de intensivering van de samenwerking tussen SKIN en de VKB (Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer in de PKN). De VKB stelt haar kennis en netwerk beschikbaar aan SKIN voor vraagstukken omtrent kerkbeheer. Op deze manier vervult SKIN haar belangrijke brugfunctie tussen de internationale kerken en overige organisaties (over en weer).

De hulpvragen zijn in te delen in drie categorieën: huisvestingsvragen, juridische vragen, en overige vragen (dit mag van alles zijn). Gaetan en Samany brengen hun expertise in op het vlak van huisvesting en juridische zaken. Vragen vanuit de kerken gaan dan bijvoorbeeld over gebouwen (zoeken, financieren, verbouwen, vergunningen, bestemmingsplan etc.), inschrijving bij de Kamer van Koophandel, de inhoud van statuten, de criteria en het aanvragen van de ANBI status, etc..

De overige vragen zijn heel divers, variërend van vragen over gezondheid & corona, fondswerving, of omdat men mensen zoekt voor een onderzoek of interview, met een specifieke talenkennis, contact met migrantenkerken in het algemeen, of een lokatie of spreker voor een specifieke bijeenkomst.

Kennisbank

Eén van de belangrijkste resultaten van SKIN in 2021 is misschien wel de opbouw van onze online Kennisbank. Alle teamleden van SKIN en een aantal partnerorganisaties hebben hier aan bijgedragen.

Eén van de dingen waar internationale en migrantenkerken vaak tegen aan lopen, is dat ze niet de informatie hebben of kunnen vinden, die ze nodig hebben. Voor kerken gelden vaak net wat andere regels, en voor sommige thema's is een vertaalslag nodig naar de context van de internationale kerken. SKIN heeft gemerkt dat dit vaak vragen zijn over administratie en organisatie, over huisvesting, of over actualiteiten.

Om deze reden heeft SKIN gewerkt aan een online Kennisbank, die gratis voor iedereen toegankelijk is en allerlei informatie ontsluit over de meest veelgestelde vragen van de internationale kerken. De Kennisbank is inmiddels beschikbaar via onze website, in het Nederlands en in het Engels. Het fungeert als een naslagwerk waar we kerken dagelijks naar doorverwijzen. De Kennisbank ontlast de Helpdesk en maakt het mogelijk in minder tijd meer kerken te bedienen. Tevens fungeert de Kennisbank als achtervang voor de SKIN cursussen, omdat men ter voorbereiding op een cursus zich daar alvast kan inlezen, of juist na afloop van een cursus in de Kennisbank verdere verdieping kan vinden. Tot slot kunnen kerken ook zelfstandig in hun eigen tijd via internet de Kennisbank raadplegen, zonder dat ze van SKIN afhankelijk zijn.

Samenwerking VKB

Dankzij enige versoepeling in de coronamaatregelen was het mogelijk om in oktober de jaarbijeenkomst van de VKB in de Joriskerk in Amersfoort bij te wonen. Zo konden SKIN en de VKB-leden elkaar eindelijk 'in het echt' ontmoeten.

Daarnaast werd SKIN voorzitter ds. Rhoinde Mijns-Doth geïnterviewd in de oktober-editie van het VKB-blad Kerkbeheer ('Wees niet op de verkeerde manier zakelijk'). Huisvestingsadviseur Gaetan Mbwete schreef een column in dezelfde uitgave ('Nederlanders die in liefde samenwerken met nieuwe Nederlanders. Dit is krachtiger dan 100 preken!').

4. Regionalisering

Amsterdam

Op 4 november was het zover: de “Gids Christelijke Gemeenschappen in Amsterdam en omgeving” op www.kerkengidsamsterdam.nl werd gelanceerd met een feestelijke bijeenkomst in het Dominion Center in Amsterdam! De afgelopen jaren is hard gewerkt aan de totstandkoming van deze gids, met daarin de doorzoekbare gegevens van enkele honderden Amsterdamse kerken. De gids maakt Amsterdamse kerken makkelijk vindbaar voor elkaar, en voor mensen die zoeken naar een geloofsgemeenschap. Dit project was een initiatief van de Raad van Kerken Amsterdam, de Vrije Universiteit Amsterdam, SKIN, Amsterdam Council of Christian Leaders en Rains of Blessings for All Nations.

Het tweede belangrijke project in Amsterdam betrof de oprichting van SKIN-Amsterdam. Dit idee was ontstaan naar aanleiding van gesprekken tussen SKIN en de Pentecostal Council of Churches in Amsterdam. Het succesvolle voorbeeld van SKIN-Rotterdam, zo’n vijftien jaar geleden opgericht door een aantal leiders vanuit de Rotterdamse kerken, inspireerde ook de Amsterdamse kerken om iets vergelijkbaars in hun stad op te bouwen. Door betere samenwerking en coördinatie kun je als kerken meer voor elkaar krijgen, meer voor elkaar betekenen, en vormgeven aan Gods verlangen naar meer onderlinge eenheid.

Op donderdagavond 17 juni organiseerden SKIN en de PCC een bijeenkomst met zo’n 50+ vertegenwoordigers van internationale kerken in Amsterdam, om de behoefte en wensen te peilen voor de oprichting van SKIN-Amsterdam. De respons was dermate positief, dat in het najaar is begonnen met het vormen van een stuurgroep, en het nadenken over een concretere visie en activiteiten aanbod. Vanaf 25 november is er elke donderdag een open inloop begonnen, bemenst door een medewerker van SKIN. Kerken die meer willen weten over de plannen voor SKIN-Amsterdam, of iets willen bespreken over hun eigen kerk, kunnen hier zonder afspraak terecht.

Regio DAZZ (Deventer-Apeldoorn-Zutphen-Zwolle)

Vaak wordt gedacht dat internationale kerken alleen in de Randstad zijn, maar dat is zeker niet het geval. Internationale kerken zijn gevestigd door het hele land, vaak in middelgrote steden. Op verzoek van een aantal aangesloten kerken is SKIN in 2021 begonnen met ontmoetingsbijeenkomsten voor de internationale kerken in de regio Deventer-Apeldoorn-Zutphen-Zwolle. In deze regio zijn zo'n 35 internationale kerken, die elkaar lang niet altijd kennen. In 2021 hebben we drie bijeenkomsten gehouden. De eerste bijeenkomst, op woensdagavond 2 juni, bestond het programma vooral uit kennismaking en gebed. Daarnaast gaf Gaetan Mbwete, adviseur huisvesting bij SKIN, een introductie over wat hij voor kerken kan betekenen, en gingen aanwezigen in gesprek over de huisvestingsproblemen van kerken in de regio.

Ook in het najaar heeft SKIN twee ontmoetingsbijeenkomsten georganiseerd. De eerste avond was het thema hoe je als internationale kerk omgaat met meertaligheid en de volgende generatie. De tweede avond spraken deelnemers met elkaar hoe ze als kerken omgaan met dingen die in de Nederlandse cultuur en samenleving anders zijn dan in het christelijk geloof, en hoe ze jongeren die opgroeien hierin begeleiden.

Roosendaal

Omdat er in Roosendaal steeds minder vierkante meter met bestemming 'religieus gebruik' beschikbaar is voor kerken, vanwege de verkoop van kerkgebouwen, kunnen nieuwe kerken nauwelijks nog terecht. De gebouwen van gevestigde kerken zijn om verschillende redenen meestal niet geschikt. Andere gebouwen zijn soms wel geschikt, maar daarvan staat het bestemmingsplan gebruik door een kerk in de weg. SKIN kwam in contact met een aantal kerken in Roosendaal, die tegen dit probleem aanlopen. Samen hebben we een brief geschreven aan de Gemeente Roosendaal, waarmee we hebben ingesproken op het voorontwerp omgevingsvisie Roosendaal 'De Verbonden Stad'. Helaas heeft dit tot nu toe niets opgeleverd.

Den Haag

Ook in Den Haag is hard gewerkt aan een Gids van internationale en migrantenkerken in Den Haag! Op 11 november werd deze *hardcopy* gids gepresenteerd aan burgemeester Jan van Zanen, op een feestelijke avond in de Marthakerk. Deze gids is een uitgave van de Hub Den Haag, een netwerk van en voor internationale en migrantenkerken in de regio Den Haag. Via dit netwerk helpen kerken elkaar en krijgen gemeenschappen ondersteuning bij hun sociale inzet.

Coalitie Samen Kerk = Samen Sterk

Sinds het begin van de coronacrisis is de coalitie Samen Kerk = Samen Sterk ontstaan, gecoördineerd door SKIN. Deze coalitie bestaat behalve SOFAK uit de lokale platforms van internationale kerken in de vier grote steden - Rotterdam (SKIN-Rotterdam), Den Haag (Hub Den Haag), Amsterdam (Pentecostal Council of Churches) en Utrecht (Platform Interculturele Kerken Utrecht) - en SOFAK, het fonds dat internationale en migrantenkerken financieel ondersteunt.

Deze coalitie is een belangrijke ontmoetingsplek om informatie uit te wisselen, activiteiten af te stemmen, ervaringen te delen en van elkaar te leren, en de krachten te bundelen. In 2021 heeft deze coalitie vijf keer vergaderd, en ook buiten de vergaderingen om wordt er regelmatig onderling samengewerkt tussen de betrokken organisaties. Op de agenda stond in 2021 o.a. het corona noodfonds voor internationale kerken, nieuwe wetgeving zoals de WBTR en het UBO-register, armoede en financiële duurzaamheid van kerken, in gesprek met de politiek landelijk en lokaal, in gesprek met fondsen, en de kerstactie van SOFAK. Aan de kerstactie deden maar liefst 26 internationale kerken mee, die meer dan 1.100 kerst- en voedselpakketten uitgedeeld aan mensen die een extraatje met de feestdagen goed konden gebruiken.

5. Belangenbehartiging

Politiek

In het kader van de verkiezingen voor de Tweede Kamer organiseerden SKIN en SKIN-Rotterdam, in samenwerking met de Evangelische Omroep, op 1 maart 2021 een online Verkiezingsdebat. Tien kandidaten van verschillende partijen gingen in de studio met elkaar in gesprek over de thema's woningnood, vrijheid van godsdienst en integratie en de rol van internationale en migrantenkerken. Via de livestream op Youtube hebben meer dan 4.400 mensen het debat gevolgd of later teruggekeken (het is nog steeds op Youtube terug te vinden).

Ter voorbereiding op dit debat organiseerden we op 18 februari een webinar over het thema 'internationale kerken in coronatijd'. Tijdens dit webinar gingen we met politici in gesprek over de situatie van kerken in coronatijd en de mogelijkheden om als kerken en politiek samen te werken.

Het Verkiezingsdebat vormde een stimulans voor SKIN om meer na te denken over hoe we de belangenbehartiging namens de internationale kerken richting de landelijke overheid structureler kunnen aanpakken. In het najaar zijn we in contact gekomen met Anna Kornelis, een studente Religie & Beleid aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Er hebben voorbereidende gesprekken plaatsgevonden en in 2022 komt Anna stage bij SKIN lopen. Dit thema krijgt dus nog een vervolg!

Media

De christelijke media en SKIN weten elkaar over het algemeen goed te vinden, en SKIN werkt waar mogelijk graag mee aan het zoeken naar respondenten voor interviews. In het bijzonder is contact met Trouw, Nederlands Dagblad, Reformatorisch Dagblad en de Evangelische Omroep. Regelmatig zijn krantenartikelen gepubliceerd over het werk van SKIN en van de internationale kerken. SKIN droeg bij aan zo'n tien artikelen, onder andere over de coronacrisis, erfgoed van christelijke migrantengemeenschappen en de samenwerking met Museum Catharijneconvent, de Maand van de Bijbel, de Amsterdamse kerkengids, generaties in gesprek en de discussie over Lied 737 uit het Liedboek der Kerken. Ook heeft SKIN een vaste plek in het radioprogramma Laurens' Lunchroom van GrootNieuwsRadio. Elke zes weken, in totaal acht keer in het jaar, wordt een voorganger van een internationale kerk geïnterviewd tijdens dit programma. Voorgangers vertellen over hun kerkgemeenschap, en over hun passie en uitdagingen als voorgangers.

Onderzoek

SKIN hecht groot belang aan het vergroten van kennis over onze achterban, de christelijke migrantengemeenschappen in Nederland. Er is nog steeds relatief weinig bekend over deze gemeenschappen, en de beschikbare kennis is soms verouderd of fragmentarisch. SKIN vindt het belangrijk om de algemene kennis over de christelijke migrantengemeenschappen te vergroten in de Nederlandse samenleving, en met name ook bij beleidsmakers. Onderzoek is hiervoor noodzakelijk en behulpzaam. Met enige regelmaat kloppen onderzoekers bij ons aan, en SKIN werkt op verschillende manieren mee.

In 2021 zijn we met onderzoekers in gesprek geweest over thema's als bijvoorbeeld racisme, armoede, huisvesting en jeugdwerk. Rondom het thema huisvesting is een intensievere samenwerking ontstaan met de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) en het Kaski, expertisecentrum religie en samenleving aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Het Kaski heeft in opdracht van de RCE en in samenwerking met SKIN in 2021 onderzoek gedaan naar de huisvestingssituatie van de internationale en migrantenkerken in Nederland. Dit onderzoeksrapport zal in 2022 gepubliceerd worden. Hoewel het vinden van geschikte gebouwen voor veel internationale kerken al jarenlang het grootste probleem is, was er tot nu toe nooit eerder systematisch onderzoek naar gedaan.

Op 28 april spraken SKIN-medewerkers Gaetan en Madelon over de huisvestingsproblemen van de internationale kerken in een live uitzending van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed. Onderzoeker Joris Kregting deelde ook iets van de eerste resultaten van het lopende onderzoek van het Kaski. Gedurende de loop van 2021 heeft SKIN nog enkele malen bijgedragen aan webinars voor ambtenaren uit gemeentes die met een Kerkenvisie aan de slag waren, en een artikel geschreven voor een publicatie van het programma Toekomst Religieus Erfgoed van de RCE. Op die manier blijven we aandacht vragen voor de huisvestingsproblemen van de internationale kerken, want als kerken hebben we de medewerking van burgerlijke gemeentes en andere kerken nodig om de huidige situatie te verbeteren.

Talentenbank

Vol trots heeft SKIN dit jaar ook de online Talentenbank gelanceerd! In deze Talentenbank, te bekijken op www.skinkerken.nl, stellen sprekers vanuit de internationale en migrantenkerken zichzelf voor. Ze delen hun expertises en zijn beschikbaar om uitgenodigd te worden voor bijvoorbeeld een lezing of workshop. Op deze manier willen we elkaar als kerken en christenen tot hand en voet zijn, om een sterk en gezond Koninkrijk van God op te bouwen in dit land.

6. SKIN en Museum Catharijneconvent

Algemene opdracht

SKIN en Museum Catharijneconvent zijn vanaf 1 januari 2021 een duurzame samenwerking aangegaan. Museum Catharijneconvent, gevestigd in Utrecht, is het rijksmuseum voor de kunst en cultuur van het christendom in Nederland. Het museum beheert een unieke collectie van internationaal belang en omvat meer dan 70.000 kunst- en cultuurhistorische objecten. Het museum is in heel Nederland actief. Met het landelijke educatieproject *Feest!*, over de religieuze feestdagen in Nederland, bereikt het jaarlijks duizenden schoolkinderen. En met het Grootse Museum van Nederland laat het een breed publiek kennis maken met de meest prachtige kerkinterieurs in heel Nederland.

Doel van de samenwerking tussen SKIN en Museum Catharijneconvent is om samen de diversiteit van het Nederlands christendom, en de invloed van migratie daarop meer zichtbaar te maken in het museum. We willen het erfgoed van internationale kerkgemeenschappen en migrantenkerken in Nederland zichtbaar te maken voor een groter publiek. Hiertoe is SKIN-coördinator Madelon Grant voor de komende jaren als (parttime) conservator internationale kerken aangesteld in het museum. Zij zal onderzoek doen in museale collecties in Nederland, en intensievere samenwerking met de internationale kerken zelf opbouwen. Welke verhalen en perspectieven willen zij zelf toevoegen, en welk materieel en immaterieel erfgoed brengen zij met zich mee? Streven is dit een duurzame plek te geven in Museum Catharijneconvent.

Foto: Femke Lockefeer

Museumcafés

Vanwege de breedte en diversiteit van de internationale en migrantenkerken, is SKIN een klankbordgroep gestart die meedenkt met de diverse projecten waar binnen het museum aan gewerkt wordt. In 2021 kwam deze groep elke maand online bijeen in het zogenaamde Museumcafé.

Rond 2025 wordt Museum Catharijneconvent verbouwd en daarna komt er een volledig nieuwe vaste tentoonstelling. In de maandelijkse Museumcafé-bijeenkomsten werd elke keer een thema behandeld van de nieuwe vaste tentoonstelling. Deelnemers kregen bij elk thema behorende kunstwerken te zien, en gaven feedback op verhaallijn en getoonde objecten. Er was ruimte om andere verhalen, ontbrekende perspectieven en nieuwe objecten voor te dragen. Voor medewerkers van het museum een nuttige en inspirerende manier om hun voorlopige ideeën verder te verrijken!

Mystiek Moluks

Vanaf 23 september werd het eerste zichtbare resultaat van de samenwerking te zien in Museum Catharijneconvent: de focuspresentatie *Mystiek Moluks. Ontmoet de piring natzar*. In deze focuspresentatie belichtte Museum Catharijneconvent een uiterst intiem religieus fenomeen: de piring natzar. Deze offerschaal speelt een belangrijke rol binnen de protestants-christelijke Molukse traditie. Ongewenst door de koloniale kerk op de Molukken, maar gekoesterd tot vandaag de dag. De presentatie werd opgesteld met medewerking van een aantal Molukse christenen en kerken. De tentoonstelling is verlengd tot 8 mei 2022.

In voorbereiding: boek kerkinterieurs en Gospeltentoonstelling

Twee andere samenwerkingsprojecten van SKIN en Museum Catharijneconvent zijn nog in voorbereiding. Ten eerste is in 2021 begonnen aan een fotografie-boek met kerkinterieurs van internationale kerken in Nederland, dat begin 2023 gepubliceerd zal worden. Doel van dit boek is om de bewustwording te vergroten van de groeiende diversiteit aan kerkinterieurs die Nederland rijk is, en die het gevolg is van de *ongoing* transformatie van het christendom in Nederland onder invloed van migratie. Deze nog steeds groeiende superdiversiteit binnen het wereldwijde christendom zoals dat nu in Nederland aanwezig is, vindt concreet zijn weerslag in het interieur van kerkgebouwen. De publicatie laat dit zien, aan de hand van circa dertig bijzondere gebouwen van internationale kerken in Nederland. Meer dan 150 kerken zijn genomineerd, en in 2022 zal deze selectie nog verder worden teruggebracht.

Ten tweede organiseert Museum Catharijneconvent vanaf september 2022 een grootse muzikale tentoonstelling over Gospel. Nooit eerder werd in Nederland een tentoonstelling aan Gospel gewijd. Aan de hand van muziek, films, foto's en voorwerpen komt de bezoeker in aanraking met de geschiedenis en de betekenis van Gospel en de invloed ervan op de populaire cultuur. In het bijzonder zal de focus liggen op Gospel in de Afro-Amerikaanse traditie, met haar wortels in het slavernijverleden in de Verenigde Staten. Ook de muziekcultuur in gerelateerde internationale kerken in Nederland zal aan bod komen. Via een klankbordgroep zijn internationale kerken betrokken bij de voorbereidingen van de tentoonstelling. Ze denken mee in verhaallijn, ontwerp, marketing en communicatie en randprogrammering rondom de tentoonstelling. Het belooft een ware belevenis te worden.

Bijlagen

Bijlage 1: Jaarrekening 2021 (zie apart document)

Bijlage 2: Deelnemende kerken

Acts Revival Church International, www.actsrevival.org

Alliance Messianique pour l'Evangelisation des Nations (A.M.E.N.) – Schiedam

Apostolic Church International – Amsterdam

Arise for Jesus Ministries

De Armeense Apostolische Kerk van Nederland – Almelo en Amsterdam, www.armeensekerk.nl
(Almelo), www.armeensekerk.org (Amsterdam)

Assemblee Evangelique du Dieu Vivant, www.aedv.e-monsite.com

Assemblee Evangelique Mon Rocher – Breda en Tilburg

Assemblee Evangelique la Victoire de Jesus Christ

Assembleia de Deus Amsterdam, www.assembleiadedeusamsterdam.org

Centre Evangelique Jesus la Pierre Angulaire – Almere

Centre Missionaire Bethesda

8e CEPAC (Communauté Eglise Pentecôtiste de l'Afrique Centrale) Philadelphia Swahili Kerk

Christian Arab Community Church

Christian Baptist Church

Christian Family International "House of Transformation", www.ministriescfi.org

Christengemeente Alpha & Omega – Rotterdam, www.alphaomega-rotterdam.nl

Christengemeente Filadelfia van Apocalipsis, www.chrgemfiladelfiaapoc.nl

Colonne de la Verité Ministries

Communauté Chrétienne de Den Bosch

Deutsche Evangelische Gemeinde, Den Haag, www.evangelischekirche-den Haag.nl

Eglise Basilea d'Amersfoort

Eglise Evangelique de la Haye

Eglise Evangelique La Pierre Angulaire

Eglise Internationale d'Utrecht / M.I.R.S.

Eglise Kimbanguiste Nederland

Eglise Pentecote la Grace de Dieu

Eglise Pentecote la Source

El-Shaddai International Church – Amersfoort, <http://el-shaddai-church.com>

Elyon City Chapel (Amsterdam), www.elyoncitychapel.com

Ethiopisch-Orthodoxe Tewahedo Kerk in Nederland (Debre Mewie Heilige Gabriel Kerk) (Rotterdam, Eindhoven, Amsterdam, Amersfoort)

European Protestant Community Netherlands (Amsterdam)

Evangelische Broedergemeente Nederland (EBGN), www.ebg.nl

The Everlasting Salvation Ministries

Father's House Movement – Beweging van Iraanse huiskerken in Nederland, www.sama-centrum.nl

The Filipino Parish in the Netherlands

Friends in Christ Ministries, www.friendsinchristministries.nl

Gereja Kristen Indonesia Nederland (GKIN, Indonesisch-Nederlands Christelijke Kerk), www.gkin.org

Gereja Minahasa Nederland – De Goede Herder (kerkgenootschap)

Gereja Minahasa International Church – De Ontmoeting Kerk (stichting), www.gerejaminahasa.com

Glorious Chapel International, www.gloriouschapel.org

Good News Ministries International
 Gospel Revival Outreach Ministries
 Holland Methodist Church, www.hollandmethodistchurch.org
 Holy Fire Revival Ministries International
 Stichting Houd Vast
 The House of Fellowship
 Stichting Interkerkelijk Nieuwkomers Steunpunt
 International Christian Fellowship Amersfoort (Grace Church en De Oase), www.gracechurch.nl
 International End-Time Revival Ministries
 Jesus Christ Foundation Church, www.jcfchurch.com
 Stichting (Mission) Jiewan Jyotie (The Light of Life Ministry), www.jiewanjyotielightoflife.nl
 King of Kings Baptist Church
 LEEF! – Rotterdam, www.leef.cc
 LifeWord Christian Center, www.lifeword.nl
 Living Word Outreach Ministries
 Love Christian Centre, www.lccamsterdam.org
 Mahber Kristian Nederland / Ethiopian Evangelical Churches Union of the Netherlands (EECUN, Unie van Ethiopische Evangelische Kerken in Nederland), www.eecun.nl
 Maranatha Community Transformation Centre, www.mctc.nl
 Ministere de Victoire Armee Chretienne (M.V.A.C.)
 Mountain of Fire and Miracles Ministries International, Den Haag, www.mfmholland.org
 New Hope Christian Church – Deventer, www.nhcc.nl
 Nieuwe Tak – Nieuw-Vennep, www.nieuwetak.nl
 Oromo Christelijke Kerk – Utrecht
 Pentecost Revival Church International, www.pentecostrevival.nl
 Persekutuan Kristen Indonesia (PERKI), www.perki-nl.org
 Perzische Kerk Kores, www.churchcyrus.com
 Power of Prayer Church – Gorinchem
 Presbyterian Church of Ghana, www.pcgholland.nl
 Reconciliation and Restoration Church International
 Redeemed Christian Church of God, www.rccgnetherlandsmission.org
 Redemption Faith Ministries, www.redemptionfaith.org
 Resurrection Power and Living Bread Ministries
 Rivers of Life Bible Church, www.rolbc.com, www.powerlineprayer.com
 Scots International Church Rotterdam, www.scotsintchurch.com
 Sozo Mission – Kampen, www.sozomission.nl
 Sudanese Gospel Mission, www.sudanese gospelmission.org
 Tavalode Tazeh, www.tavalodetazeh.org
 Team Ministries, www.teamministries.nl
 The Triumphant Faith Chapel
 The True Teachings of Christ's Temple, www.true teachings.nl
 The Word Miracle Church International, www.wordmiracle.nl
 Urdu (Speaking) Congregation of The Protestant Churches in the Netherlands (de Pakistaanse Kerk in Nederland) – Amsterdam en Rotterdam, www.ucholland.org
 Wells Salvation Church – Apeldoorn, www.mywellssalvationchurch.nl